

Ο Ευρωπαϊκός Χάρτης για το μέλλον των μη αστικών περιοχών

Place Out! - Ενθαρρύνοντας τον διάλογο μεταξύ των νέων και των φορέων

Πρόλογος

Οι μη αστικές περιοχές στη Νότια και Ανατολική Ευρώπη βρίσκονται σε ένα καθοριστικό σημείο. Ενώ η οικονομία της ΕΕ αναπτύσσεται, αυτές οι περιοχές - σπίτι για το 30.6% του πληθυσμού που καλύπτουν το 80% της γης - αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις. Εξαρτώνται από τη γεωργία, είναι ευάλωτες στις μεταβολές της αγοράς, την κλιματική αλλαγή και τις αλλαγές πολιτικής. Η περιορισμένη οικονομική διαφοροποίηση εμποδίζει την καινοτομία και την ανάπτυξη της απασχόλησης, τροφοδοτώντας τη μετανάστευση των νέων και τη μαζική μετανάστευση εξειδικευμένων επαγγελματιών. Καθώς οι πληθυσμοί συρρικνώνονται, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι υποδομές δέχονται πιέσεις, καθιστώντας δύσκολη την προσέλκυση επιχειρήσεων και την παραμονή των κατοίκων.

Ο Χάρτης της ΕΕ στοχεύει στην άμεση αντιμετώπιση αυτών των πιεστικών ζητημάτων, εστιάζοντας σε τέσσερις περιοχές-κλειδιά: Badajoz, Χαλκιδική, Gabrono και Mugello. Είναι ένα σχέδιο για πολιτικές «από κάτω προς τα πάνω» που σκοπό έχουν να αντιμετωπίσουν τη γήρανση του πληθυσμού, το υψηλό ποσοστό ανεργίας στη νεολαία, την έλλειψη τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τη φυγή των νέων από αυτές τις περιοχές. Αυτός ο Χάρτης προέρχεται από την πρωτοβουλία **PlaceOUT**, μια συνεργασία μεταξύ των LAMA, WAZO Coop, ActionAid Hellas, Beecom, ImpactHub, και της Democratic Society.

Για δύο χρόνια, το PlaceOUT έφερε κοντά τοπικούς φορείς και οργανώσεις νεολαίας, για να εντοπίσουν τις πιο επείγουσες προκλήσεις και να αναπτύξουν λύσεις. Μέσω αυτής της συνεργασίας, οι νέοι κινητοποιήθηκαν και ενδυναμώθηκαν, ώστε να εκφράσουν τις ανάγκες τους και να συμμετάσχουν ενεργά στη διαμόρφωση του μέλλοντος των περιοχών τους. Έξι πακέτα εργασίας δόμησαν την προσπάθεια - από τη χαρτογράφηση των τοπικών αναγκών έως την κατάρτιση, την προώθηση του διαλόγου και τη φιλοξενία μιας διαπεριφερειακής ανταλλαγής στο Eurocamp τον Μάιο του 2024.

Κατά τη διάρκεια του Eurocamp, οι νέοι και οι νέες που συμμετείχαν, αναγνώρισαν έξι προτεραιότητες «κλειδιά» για τη μη αστική ανάπτυξη:

1. Δημόσιες υπηρεσίες και Υποδομές
2. Βιώσιμη Οικονομική Ανάπτυξη

3. Επικοινωνία, Συνδεσιμότητα και Τεχνολογία
4. Συμμετοχή και εμπλοκή των νέων
5. Εκπαίδευση
6. Πολιτισμός

Προτάσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση ώστε να ενδυναμώσει τις μη αστικές περιοχές

Σε αυτόν τον χάρτη, οι τοπικοί φορείς και οι οργανώσεις νεολαίας της Badajoz, του Gabrono, του Mugello και της Χαλκιδικής καλούν την ΕΕ να συμπεριλάβει την οπτική των κατοίκων των μη αστικών περιοχών στις πολιτικές της. Κατά τη διάρκεια του Eurocamp τον Μάιο του 2024, διαμορφώθηκαν οι ακόλουθες βασικές προτάσεις.

Δημόσιες Υπηρεσίες και Υποδομές

- **Εγκαθίδρυση** πολυλειτουργικών κέντρων για τη νεολαία σε κάθε αγροτική περιοχή για να εξασφαλιστεί ότι οι νέοι και οι νέες έχουν ένα ασφαλές καταφύγιο ανά πάσα στιγμή.
- **Βελτίωση** και χρηματοδότηση των συστημάτων δημόσιων μεταφορών στις αγροτικές περιοχές για την ενίσχυση της συνδεσιμότητας και προσβασιμότητας. Ιδιαίτερη προσοχή στην προσβασιμότητα, την ένταξη, την αφαίρεση των αρχιτεκτονικών εμποδίων.
- **Υποστήριξη** της ανάπτυξης φιλικών προς το περιβάλλον μεταφορών στις αγροτικές περιοχές, όπως ποδηλατόδρομοι που οι άνθρωποι μπορούν να χρησιμοποιούν καθημερινά για να μετακινηθούν από ένα μέρος σε άλλο, προκειμένου να μειωθεί η χρήση μη βιώσιμων οχημάτων και τελικά η ρύπανση.

Βιώσιμη Οικονομική Ανάπτυξη και Επιχειρηματικότητα

- **Υποστήριξη και προώθηση** προγραμμάτων νεανικής επιχειρηματικότητας στις αγροτικές περιοχές, για παράδειγμα με φορολογικές ελαφρύνσεις, υποδομές και ευκαιρίες απασχόλησης.
- **Υποστήριξη** της δημιουργίας κοινοτικών χαρτών για τις αγροτικές περιοχές. Ένας κοινοτικός χάρτης είναι μια εξέλιξη του Parish map, που ιδρύθηκε κατά τη δεκαετία του '80 στο Ηνωμένο Βασίλειο. Θα τονώσει την επικοινωνία μεταξύ των περιοχών σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά και την οικογενειακή ιστορία με τη χρήση εργαλείων πολυμέσων.

- **Επέκταση** των ευκαιριών για περιφερειακές νέες επιχειρήσεις για την τόνωση των τοπικών οικονομιών και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή, με κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Συμμετοχή των Νέων και Διάδραση

- Η Ευρώπη να **προωθήσει** τις δραστηριότητες των νέων που ζουν σε αγροτικές περιοχές: αύξηση των δημοκρατικών πρακτικών, συνηγορία, συνεργασία, ενεργητικότητα, αυτοπεποίθηση, ενεργή συμμετοχή, brainstorming (καταιγισμός ιδεών), ένταξη σε εθνικές και ευρωπαϊκές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, εμπλοκή στην κοινότητα και κοινωνική ανάπτυξη.
- Η ΕΕ να **υποστηρίξει** τη δημιουργία και το δίκτυο φόρουμ για νέους, λεσχών, διαπραγματεύσεων και ομάδων νέων, εκεί που οι φωνές της αγροτικής νεολαίας μπορούν να ακουστούν και οι νέοι/ες να συναντηθούν, να μοιραστούν πληροφορίες, γνώσεις και εμπειρίες.
- Η ΕΕ να **συνεργαστεί** περισσότερο με τις περιφερειακές αρχές για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των παραγόντων που οδηγούν σε απώλεια κινήτρων και συμμετοχής των νέων. Να αναπτύξει στρατηγικές για να σταματήσουν οι νέοι/ες να φοβούνται και να ενθαρρυνθούν για ανταλλαγή νέων ιδεών, με ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα φύλου.

Επικοινωνία, Συνδεσιμότητα και Τεχνολογία

- **Βελτίωση** της συνδεσιμότητας του διαδικτύου και της τηλεφωνίας στις αγροτικές περιοχές προσφέροντας περισσότερα προγράμματα δωρεάν περιαγωγής και δωρεάν wifi. Πρέπει να εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα για όλους τους κατοίκους, καθώς και για τους ηλικιωμένους.
- **Συνέχιση** της προώθησης προγραμμάτων ανταλλαγής πολιτών, όπως το Erasmus+, στην ήπειρό μας.
- **Χρήση** ψηφιακών πλατφορμών για τη μετατροπή της παραδοσιακής ανταλλαγής γνώσεων, όπως τα εικονικά μουσεία, με παράδειγμα το Βιομηχανικό Μουσείο Gabrono, όπου οι επισκέπτες/ριες μπορούν να αλληλεπιδρούν με τα εκθέματα μέσω ολογραμμάτων, ψηφιακών ξεναγών και προσωπικών ηχογραφήσεων που είναι προσβάσιμα μέσω ιστοσελίδων.

Πολιτισμός

- **Ενθάρρυνση** του συνδυασμού της παραδοσιακής χειροτεχνίας με την καινοτόμο τεχνολογία για την επιτάχυνση νέων εξελίξεων, διατηρώντας και επεκτείνοντας παράλληλα την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά.
- **Παροχή** περισσότερων διαδικτυακών πόρων σχετικά με τις προσφερόμενες ευκαιρίες και περισσότερων δημόσιων πληροφοριών μεταφρασμένων στις τοπικές γλώσσες, τις οποίες θα μοιράζονται επίσης τα τοπικά γραφεία πληροφόρησης.
- Αποτελεσματική **κατανομή** των προϋπολογισμών για την υλοποίηση των ιδεών που συζητούνται στα προγράμματα, όπως το Erasmus+. Εξασφαλίζοντας την πρακτική εφαρμογή των διδαγμένων εννοιών για την αποφυγή της σπατάλης καινοτόμων ιδεών.

Εκπαίδευση

- **Ενημέρωση** των εκπαιδευτικών πλαισίων ώστε να συμβαδίζουν με τις τεχνολογικές και κοινωνικές αλλαγές, εξασφαλίζοντας ότι είναι συναφή και προσανατολισμένα στο μέλλον.
- **Πρώθηση** διαπολιτισμικών σχεδίων που ενθαρρύνουν την ποικιλομορφία και την ένταξη, εμπλουτίζοντας τις πολιτιστικές εμπειρίες και προοπτικές.
- **Επένδυση** περισσότερο στην εκπαίδευση όσον αφορά τόσο τις ευρωπαϊκές ευκαιρίες χρηματοδότησης όσο και τη συμμετοχή της νεολαίας σε δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων.